

A szeretet stafétabotja

A Karácsony a szeretet, a békesség, az öröm szinonimája. Számvetést, „nagyakarítást” végzünk a szívünkben, lelkünkben. Leporoljuk az emlékeinket, kidobjuk az elnyútt, ócska haragkacatot, s mindazt, ami gátolja azt a teljességet, amelyet igazából csak a karácsony tud adni.

Aki kapni akar, annak előbb adnia kell, önzés és képmutatás nélküli szeretetet, amely megbocsátó, nem ró fel haragot, sem bűnt, mert a szeretet ereje ebben rejlik. Át tud folyni, hatolni az állhatatosság kövein, félresodorja a gyűlölet iszapját, hínárját, amely fogva tartja, marasztalja a szeretet áradását.

A karácsony ereje abban rejlik, hogy az ember az egész évi bosszúságát, haragját félre tudja tenni. Egy szó, egy ölelő mozdulat meg tudja gyújtani a tekintetben az öröm csillagszóróit.

Hogy milyen lesz a második ezredvégi karácsony? Nos, én úgy gondolom, hogy olyan lesz, amilyennek megálmodjuk. Az álmoknak bizony van realitása, hiszen a lélek rajzolja meg, s ahhoz, hogy életre keljen, elevenítő tettekre van szükségünk. Ha erőteljes az álom kontúrja, könnyebben ki tud lépni a valóságos világba, s ez az élővé vált eleven csoda, megérinthetően jelen lesz az életünkben.

Tudom, hogy a belső és külső tartalékok nem egyformák. Jól tudom, hogy az „utca” egyik oldalán dőzsölnek majd, míg a másikon kölcsönkérnek, hogy meg ne szegényüljenek önmaguk és gyermekeik előtt. És lesznek olyanok is (nem kis számmal), akik dermedt szívvel és lélekkel, átfagyott vesékkal az aluljárók lépcsőin ülve néznek a semmibe, és semmi sincs a tekintetükben, sem harag, sem lázadás. Csak az tud így nézni, aki már megjárta a földi pokol minden bugarát.

Gondoljunk ezekre és nyissuk meg a szívünket, pénztárcánkat, s ne gondoljunk most az egyszer arra, hogy mi okból vannak az utcán, s mi végből lettek hajléktalanok! Tudom, hogy valami csoda folytán lesz gu-

lyásleves és Isten kegyelméből talán még bejgli is, de vajon lesz-e jó szó?

Fájdalmas, torokszorító kérdések ezek, amelyek szeretetért koldulnak, mert a karácsony a szeretet ünnepe. Nyissuk meg bátran a szívünket és adjunk bőven a szeretetünkből, ne féljünk attól, hogy elfogy! A szeretet önmagát megsokszorosító erő. Minél többet adsz belőle, annál több marad neked.

Ezek olyan igazságmorzsák, amelyeket nem szabad lesöpörni az asztalról, mert ezzel nem szüntetjük meg a jelenlétét. Újra és újra termelődik, mint a kenyérmorzsza. A hadfogságban mindig ott maradt az asztalon, senki sem ette meg, mert a morzsza jelenléte a holnap ígérete volt.

Nagy ajándék a kegyelem, amely ingyen vétetik és adatik tovább, s olyan harmóniát teremt, amelyben az ember jól érzi magát. S lám a kulcs máris a kezében van, megnyithatod vele a szeretet ajtaját és beengedheted otthonodba az örömet, amely szegénynek és gazdagnak egyformán megadatik, mert a szeretet nem anyagi természetű, hanem a békesség forrásaként tör föl. Leírhatatlan dallammal ajándékoz meg bennünket, azzal a nem titkolt szándékkal, hogy mosolyra, nevetésre ingereljen bennünket.

S a tekintetünkben együttérző fények születnek. A régi, kedves szavak új ruhát öltenek és üde, friss jelentéssel érintik meg a szívünket, s a nemzedékek megfogják egymás kezét, és örömkönnyek közt vallják meg azt a nagy titkot, amelyet te is tudsz. Azért nem mondom ki, mert fel akarom ébreszteni benned azt az ősi vágyat, amelyet időtlen idők óta keres az ember. S ha meglesi, tovább adja, mint egy stafétabotot, amely szívtől-szívig fut kipirult arccal, mosolyogva.

Várj te is bizalommal, mert hozzád is elér a szeretet stafétabotja. S ha megkaptad, add tovább, mert várnak reá a szeretetre éhes szívek, különösen ilyenkor, karácsony tájékán!

A költő, aki egy esztendeje ekként vetette papírra karácsonyi gondolatait, nem érthette meg az évezred utolsó karácsonyát. Szeptember 11-én örökre letette a tollat. A hazai cigányság irodalmának, és újságírásának kiemelkedő alakja volt. 1944-ben Jánoshalmán született. Bácsalmáson, a cigánysoron töltötte gyerek- és kamaszkorát. 1963-ban költözött Budapestre s haláláig a fővárosban élt. Dolgozott rakodómunkásként, volt faosztályozó és építőipari segédmunkás, vulkanizáló, majd burkoló egy kisszövetkezetben. Innen került betegsége miatt korai nyugdíjba. Újságíróként a Magyar Ifjúságban és a cigány lapokban – a Romano Nyeveiben, a Kethano Dromban a Lungo Dromban jelentek meg – írásai. Utóbbi folyóiratnak haláláig főmunkatársa volt. Versekkel már a hetvenes évek elejétől jelentkezett, s bár az említett lapok mellett az Ars című antológia (1992) is közölt tőle költeményeket, első önálló kötetének megjelenésére mégis ötvenedik születésnapjáig kellett várnia. Költői eszközei egyre finomodtak, tisztultak, versei végül már a zsoldárok hangján szóltak. Tele volt még tervekkel. F fiatal cigány értelmiségiekről szóló interjúköteten és egy riportköteten dolgozott, amikor hosszú betegség után, mégis váratlanul elérte a halál. Főbb művei: „Emléket égetek” (költemények) 1994.; „Zsoldárok” (versek) 1997.; „Élő Remény” (versek) 1999.

A Barátságban legutóbb az idén áprilisi számunkban jelent meg négy verse. Kevesebb mint fél évvel azelőtt, hogy végleg átadta a stafétabotot... A szeretet stafétabotját.

Hegedűs Sándor